

**LIETUVOS SPORTO UNIVERSITETO KĖDAINIŲ „AUŠROS“
PROGIMNAZIJOS MOKINIŲ MAITINIMO ORGANIZAVIMO TVARKOS
APRAŠAS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Lietuvos sporto universiteto Kėdainių „Aušros“ progimnazijos (toliau - Progimnazija) Mokinių maitinimo organizavimo tvarkos aprašas (toliau - Aprašas) reglamentuoja mokinių maitinimo tvarką ir reikalavimus. Aprašas parengtas vadovaujantis teisės aktais: Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu 1991 m. birželio 25 d. Nr. I-1489 (suvestinė redakcija 2023-09-01 iki 2023-12-31), „Maitinimo organizavimo ikimokyklinio ugdymo, bendrojo ugdymo mokyklose ir vaikų socialinės globos įstaigose tvarkos aprašu“, patvirtintu Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. lapkričio 11 d. įsakymu Nr. V-964 (Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2022-09-08 įsakymo Nr. V-1429 redakcija), Lietuvos Respublikos socialinės paramos mokiniams įstatymu (2006 m. birželio 13 d. Nr. X-686), „Mokinių nemokamo maitinimo valstybinėse mokyklose tvarkos aprašu“, patvirtintu Švietimo, mokslo ir sporto ministro 2020 m. sausio 24 d. įsakymu Nr. V76 (suvestinė redakcija 2021-07-01), Kėdainių rajono savivaldybės tarybos 2019 m. kovo 29 d. sprendimu Nr. TS-40 „Dėl Kėdainių rajono savivaldybės mokinių nemokamo maitinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Suvestinė redakcija nuo 2024-10-02), bei kitų su juo susijusių teisės aktų reikalavimais.

2. Mokinių maitinimas Progimnazijoje organizuojamas įstaigoje nustatyta tvarka, vadovaujantis teisės aktais, reglamentuojančiais maitinimo organizavimą, maisto produktų tiekimą, maisto tvarkymą, patalpų ir įrangos priežiūrą, sveikatos bei saugos reikalavimus.

3. Aprašo tikslas - nustatyti Progimnazijos mokinių maitinimo funkcijas ir sudaryti sąlygas mokinių sveikatai palankiai mitybai.

4. Apraše vartojamos sąvokos:

4.1. **Valgiaraštis** - numatomų patiekti vartoti dienos maisto produktų ir patiekalų sąrašas.

4.2. **Cukrūs** - monosacharidai ir disacharidai, esantys maisto produkte.

4.3. **Pridėtiniai cukrūs** - gėrimo ar patiekalo gamybos metu įdėta sacharozė, fruktozė, gliukozė, gliukozės sirupas, fruktozės sirupas, gliukozės-fruktozės sirupas ir kitų formų monosacharidai ir disacharidai, taip pat cukrūs, esantys įdėtame meduje, sirupuose, vaisių sultyse ir vaisių sulčių koncentratuose.

4.4. **Greitai gendantis maisto produktas** - šviežias, atvėsintas arba sušaldytas maisto produktas, kuriam laikyti ir vežti reikalinga tam tikra temperatūra, kurioje jis išlieka saugus vartoti.

4.5. **Iš dalies hidrinti** (iš dalies sukietinti, iš dalies hidrogenizuoti) **augaliniai riebalai** - skysti augaliniai aliejai, hidrinimo proceso metu paversti pusiau kietais.

4.6. **Maisto daavinys** - lengvai paruošiami arba paruošti vartoti maisto produktai ar patiekalai, kurie išduodami tam tikram laikotarpiui pagal sveikatos apsaugos ministro nustatytas vidutines rekomenduojamas paros normas ir yra supakuoti, kad būtų galima saugiai nešti, vežti ar kitaip transportuoti.

4.7. **Progimnazijos bendruomenė** – Progimnazijos mokytojai, mokiniai, jų tėvai (globėjai, rūpintojai) ir kiti asmenys, vienijami mokymo santykių ir bendrų švietimo tikslų.

4.8. **Patiekalas** - paprastai vienoje lėkštėje patiekiamas vartoti šaltas ar šiltas maistas.

4.9. **Pritaikytas maitinimas** - maitinimas, kuris užtikrina tam tikro sveikatos sutrikimo (alergija tam tikriems maisto produktams, virškinimo sistemos ligos ar remisinės jų būklės ir kt.) nulemtų, asmens individualių maisto medžiagų ir energijos poreikių patenkinimą, parenkant

toleruojamus maisto produktus, jų gamybos būdą, konsistenciją ir valgymo režimą, ir yra raštiškai rekomenduojamas gydytojo.

4.10. **Šiltas maistas** - maistas, patiekiamas kaip karštas patiekalas, iki patiekimo vartoti laikomas ne žemesnėje kaip +63 °C temperatūroje.

4.11. **Tausojantis patiekalas** - maistas, pagamintas maistines savybes tausojančiu gamybos būdu: virtas vandenyje ar garuose, troškintas, pagamintas konvekciniame krosnelėje, keptas įvyniojus popieriuje ar folijoje. Tausojantiems patiekalams nepriskiriami tarkuotų bulvių patiekalai.

4.12. **Šaltas užkandis** - maisto produktas ar šaltas patiekalas, neįtrauktas į valgiaraštį.

4.13. **Kitos sąvokos** atitinka 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 853/2004, nustatančiame konkrečius gyvūninės kilmės maisto produktų higienos reikalavimus (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 3 skyrius, 45 tomas, p. 14) (toliau - Reglamentas (EB) Nr. 853/2004), Lietuvos Respublikos civilinės saugos įstatyme, Lietuvos Respublikos žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatyme, Lietuvos Respublikos produktų saugos įstatyme, Lietuvos Respublikos maisto įstatyme, Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2022 m. rugsėjo 8 d. įsakyme Nr. V-1429 „Dėl Lietuvos respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. lapkričio 11 d. įsakymo Nr. V-964 „Dėl vaikų maitinimo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2014 m. sausio 22 d. įsakyme Nr. V-50 „Dėl Maisto produktų ženklinimo simboliu „Rakto skylutė“ (toliau - „Rakto skylutė“) ir Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 1999 m. liepos 1 d. įsakyme Nr. 288 „Dėl kakavos ir šokolado produktų techninio reglamento patvirtinimo“ ir Tvarkos aprašo 4 priede išvardytuose teisės aktuose vartojamas sąvokas.

II SKYRIUS

MAITINIMO ORGANIZAVIMO BENDRIEJI REIKALAVIMAI

5. Progimnazijos direktorius užtikrina, kad teikiama maitinimo paslauga būtų kokybiška ir atitiktų teisės aktuose numatytus reikalavimus.

6. Progimnazija organizuoja mokinių maitinimą taip, kad būtų sudarytos sąlygos mokiniams pavalgyti šilto maisto. Maistas gaminamas atsižvelgiant į fiziologinius mokinių poreikius, amžiaus ypatumus, tinkamos mitybos principus. Mokiniai maitinami Progimnazijos valgykloje pagal patvirtintus valgiaraščius.

7. Maitinimo formos (būdai):

7.1. nemokamas maitinimas (karšti pusryčiai, pietūs ar sausas daviny);

7.2. mokamas maitinimas;

7.3. maitinimas vasaros poilsio ar užimtumo stovyklose / projektuose;

7.4. šalti užkandžiai (bufetas).

8. Valgykloje užtikrinamos tinkamos sąlygos darbuotojų ir mokinių rankų higienai: praustuvėse tiekiamas šiltas ir šaltas vanduo, prie praustuvių skysto muilo, dezinfekcinio skysčio, vienkartinės priemonės rankoms nusišluostyti.

9. Apie pasikeitusią maitinimo formą (būdą) mokinių tėvai (globėjai, rūpintojai) informuojami pranešimu el. dienyne Tamo, Progimnazijos internetinėje svetainėje arba susisiekus asmeniškai su mokinių tėvais (globėjais, rūpintojais).

10. Už mokinių atsineštą maistą, jo kokybę, Progimnazija neatsako.

III SKYRIUS

VALGIARAŠČIO SUDARYMO TVARKA

11. Progimnazijoje mokiniai maitinami pagal ne mažiau kaip 15 dienų sudarytą valgiaraštį.

12. Valgiaraščiai sudaromi atsižvelgiant į Progimnazijoje besimokančių mokinių amžių. Skiriamos dvi amžiaus grupės (6–10 metų ir 11 metų bei vyresnio amžiaus vaikai).

12.1. Sudarytas ne mažiau kaip 15 dienų valgiaraštis ir maisto gamybos techninės kortelės raštiškai suderinama su Progimnazijos direktoriumi.

13. Mokiniams, turintiems sveikatos sutrikimų (alergija tam tikriems maisto produktams, virškinimo sistemos ligos ar remisinės jų būklės ir kt.), esant gydytojo nurodymams, organizuojamas pritaikytas maitinimas, parenkant toleruojamus maisto produktus, jų gamybos būdą ir valgymo režimą, pagal atskirą valgiaraštį (forma Nr. 027-1/a). Informaciją apie mokinius, kuriems reikalingas pritaikytas maitinimas, visuomenės sveikatos priežiūros specialistei, vykdančiai sveikatos priežiūrą mokykloje, pateikia gydymo įstaiga.

14. Progimnazija siekia dalyvauti Vaisių ir daržovių bei pieno ir pieno produktų vartojimo skatinimo ugdymo įstaigoje programoje.

IV SKYRIUS

MAITINIMO ORGANIZAVIMAS PROGIMNAZIJOJE

15. Progimnazijoje organizuojamas nemokamas ir mokamas mokinių bei kitų bendruomenės narių (progimnazijos darbuotojų) maitinimas.

16. Mokiniams pateikus gydytojo pažymą (forma Nr. 027-1/a) organizuojamas pritaikytas maitinimas.

Maitinimo paslaugos teikiamos d a r b o d i e n o m i s 8.00–14.00 val.

17. Maitinimas organizuojamas srautais pagal direktoriaus įsakymu patvirtintą mokinių valgymo valgykloje grafiką.

18. Valgykloje pagal atskirą grafiką tvarką padeda užtikrinti paskirtas mokytojas.

19. Už paslaugas valgykloje yra galimybė atsiskaityti grynaisiais pinigais, elektroniniu mokinio pažymėjimu, banko kortele.

V SKYRIUS

NEMOKAMO MOKINIŲ MAITINIMO ORGANIZAVIMAS

20. Nemokamas mokinių maitinimas Progimnazijoje teikiamas vadovaujantis Kėdainių rajono savivaldybės Socialinės paramos skyriaus sprendimais.

21. Pirmų ir antrų klasių mokiniams nemokamas maitinimas skiriamas nevertinant šeimos pajamų;

22. Nemokamo maitinimo rūšys: (pusryčiai *(jei paskirta)*), pietūs, pavakariai *(jei paskirta)*).

23. Nemokamas maitinimas finansuojamas iš Kėdainių rajono savivaldybės biudžeto lėšų ir Valstybės tikslinių lėšų, mokiniams vietoj nemokamo maitinimo pinigai neišmokami.

24. Nemokamas maitinimas poilsio, švenčių ir atostogų dienomis per mokslo metus mokiniams neteikiamas.

25. Ekstremaliosios situacijos, ekstremaliojo įvykio, karantino ar kito įvykio laikotarpiu, jei tuo metu sustabdomas maitinimo paslaugų tiekimas progimnazijoje, o mokinių ugdymas organizuojamas nuotoliniu būdu, taip pat, kai mokiniui skirtas mokymas namuose, maitinimas organizuojamas išduodant maisto daiktus, skirtus maitinti ne progimnazijoje, kurio kaina atitinka nemokamam maitinimui skirtą pinigų sumą.

25.1. Mokinių nemokamo maitinimo apskaita vedama Progimnazijos e-maitinimas sistemoje.

26. Nemokamo maitinimo apskaitą Progimnazijoje tvarko direktoriaus įsakymu paskirtas asmuo, kuris:

26.1. gavęs informaciją dėl nemokamo maitinimo skyrimo (nutraukimo), informuoja valgyklos darbuotoją, atsakingą už nemokamą mokinių maitinimą, apie nemokamo maitinimo skyrimą (nutraukimą).

26.2. iki Kėdainių rajono savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyriaus specialisto nurodytos datos importuoja pirmų ir antrų klasių mokinių sąrašus į Socialinės paramos informacinę sistemą (toliau – SPIS);

26.3. kiekvieną darbo dieną tikrina duomenis SPIS apie mokiniui skirtą nemokamą maitinimą. Sužinojęs apie mokiniui skirtą nemokamą maitinimą, asmeniškai informuoja mokinio

klasės vadovą, valgyklos darbuotoją.

26.4. pildo SPIS nemokamo maitinimo žurnalą;

26.5. atsiskaito vyriausiajam buhalteriiui apie panaudotas progimnazijos lėšas iki kito mėnesio pabaigos.

VI SKYRIUS

MOKAMO MOKINIŲ MAITINIMO ORGANIZAVIMAS

27. Mokamas mokinių maitinimas organizuojamas valgykloje laikantis nustatytų maisto saugos, kokybės ir maisto tvarkymo reikalavimų bei sudarant sąlygas kiekvienam mokiniui gauti šilto maisto.

28. Teikiant mokamo maitinimo paslaugą mokiniams ir kitiems Progimnazijos bendruomenės nariams sudaroma galimybė laisvai pasirinkti Progimnazijos valgykloje pagamintus maisto patiekalus pagal tos dienos valgiaraštį, kuriame nurodomi patiekiami patiekalai, išeiga ir kaina.

VII SKYRIUS

ELGESIO TAISYKLĖS PROGIMNAZIJOJE

29. Mokiniai elgiasi kultūringai ir mandagiai su valgyklos darbuotojais.

30. Su lauko rūbais į valgyklą mokiniai neįleidžiami ir neaparnaujami.

31. Mokiniai privalo pietauti tik jiems nurodytu laiku ir/ar laisvų pamokų metu.

32. Mokiniai eidami į valgyklą plauna rankas, laikosi higienos reikalavimų.

33. Maistą įsigyja eilės tvarka.

34. Pavalgius privaloma indus nunešti į tam skirtą vietą.

35. Netyčia sudaužius lėkštę arba stiklinę, išpylus maistą ant grindų, būtina pranešti valgyklos darbuotojui.

36. Už piktybišką elgesio taisyklių valgykloje nesilaikymą, tyčia sugadintą valgyklos inventorių materialiai atsakingi mokinių tėvai (globėjai, rūpintojai) pagal Progimnazijos tvarką.

VIII SKYRIUS

MOKINIŲ NEMOKAMO MAITINIMO ORGANIZAVIMO EKSTREMALIOS SITUACIJOS, EKSTREMALIOJO ĮVYKIO IR/AR KARANTINO METU BENDRIEJI PRINCIPAI

37. Ugdymo proceso sustabdymo laikotarpiu (dėl ekstremalios situacijos, ekstremalaus įvykio, karantino), jei tuo metu sustabdomas mokinių maitinimo paslaugų teikimas Progimnazijoje, tam tikram laikotarpiui gali būti išduodamas maisto daviny.

38. Maisto daviny turi atitikti nustatytas vidutinės rekomenduojamas paros normas.

39. Už mokinių maitinimą atsakingi asmenys:

39.1. peržiūri ir patikslina mokinių, kuriems paskirtas nemokamas maitinimas progimnazijoje, sąrašus;

39.2. informuoja (el. dienyne, telefonu ar kitu būdu) mokinių, kuriems paskirtas nemokamas maitinimas progimnazijoje, tėvus (globėjus, rūpintojus) apie maitinimo organizavimo sąlygas ekstremaliosios situacijos, ekstremaliojo įvykio ir (ar) karantino metu. Išsiaiškinama, ar visos šeimos pageidauja gauti maisto davinį, ar nemokamą maitinimą gaunantis mokiny ar jo šeimos nariai turės galimybę atvykti į progimnaziją davinį atsiimti;

39.3. mokinio tėvams (globėjams, rūpintojams) patvirtinus, kad pageidauja gauti maisto davinį, sudaro mokinių, gausiančių maisto davinius, sąrašus;

39.4. konsultuojasi su visuomenės sveikatos specialistu, dirbančiu progimnazijoje, dėl maisto davinio turinio atitikties nustatytoms vidutinėms rekomenduojamoms paros normoms ir patvirtintai nemokamam maitinimui skiriamų lėšų sumai, maisto davinų išdavimo periodiškumo ir kt.;

39.5. informuoja mokinių tėvus (globėjus, rūpintojus) apie maisto davinių išdavimą pranešimu elektroniniame dienyne ir (ar) telefonu ar kitu būdu. Jeigu šeima neturi galimybės atsiimti maisto davinio progimnazijoje, išimtiniais atvejais (dėl ligos ar kt.) suderina maisto davinių pristatymo į mokinio namus ar kitą vietą laiką;

39.6. pasirinktu periodiškumu kartu su paskirtais asmenimis išduoda maisto davinius ar koordinuoja maisto davinių išdavimą mokinių tėvams (globėjams, rūpintojams) ar mokiniams.

40. Maisto davinius ruošiantiems ir dalijantiems asmenims rekomenduojama laikytis šių taisyklių:

40.1. nuolat naudoti apsaugos priemonės (medicinines veido kaukes, vienkartinės pirštines ir dezinfekcinį skystį);

40.2. dalijimo metu nerekomenduojama maisto davinius dėti į atsineštus maišelius ar indus. Maisto daaviniai turėtų būti iš anksto supakuoti ir paruošti išsinešti;

40.3. ne rečiau kaip kas 2 val. kruopščiai plauti rankas šiltu tekančiu vandeniu ir skystu muilu ir dezinfekuoti jas specialiomis rankų dezinfekcinėmis priemonėmis;

40.4. dalijimo vietoje dažniausiai liečiami paviršiai (durų rankenos, paviršiai, ant kurių dedami maisto produktai, ir t. t.) dažniau nei įprastai turi būti valomi ne tik drėgnu būdu, bet ir dezinfekcinėmis priemonėmis;

40.5. privaloma laikytis ir kitų taisyklių, ekstremaliosios situacijos, ekstremaliojo įvykio ar karantino metu nustatytų Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymais ar Valstybės lygio ekstremaliosios situacijos valstybės operacijų vadovo sprendimais.

IX SKYRIUS MAITINIMO VIDAUS KONTROLĖS VYKDYMAS

41. Maitinimo paslaugų teikimo kontrolė Progimnazijoje vykdoma remiantis Lietuvos sporto universiteto Kėdainių „Aušros“ progimnazijos direktoriaus 2026 m. rugsėjo 1 d. įsakymu Nr. V-138 patvirtinta „Valgyklos maitinimo paslaugų teikimo kontrolės tvarka“.

X SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

42. Šis Aprašas gali būti papildomas, keičiamas, pasikeitus Lietuvos Respublikos įstatymams ir kitiems teisės aktams.

43. Aprašas skelbiamas Progimnazijos interneto svetainėje www.kedainiuausra.lt
